FILOZOFIE

CESTA K MOUDROSTI

Pracovní list- občanská výchova základy filozofie

Jméno a Příjmení: _____

Datum: _____

1. ÚKOL – PRAVDA, NEBO NEPRAVDA?

Přečti si následující tvrzení a zakroužkuj ANO, nebo NE.

1. Byl Platón žákem Aristotela?

ANO / NE

2. Tvrdil Aristoteles, že i po smrti člověka může jeho duše existovat nezávislé na jeho hmotném těle?

ANO / NE

3. Lze z pohledu Reného Descarta považovat lidské smysly za zcela spolehlivý a neomylný základ pro budování vědeckého poznání?

ANO / NE

4. Zastával Sókratés názor, že člověk koná zlo záměrně a s plným vědomím toho, že jedná nesprávně?

ANO / NE

5. Je dle Immanuela Kanta morální lhát, když tím zachránit lidský život?

ANO / NE

2. ÚKOL – VYBER SPRÁVNOU ODPOVĚĎ

U každé otázky vyber jednu správnou možnost.

1. Jak definuje Herakleitos z Efesu podstatu světa neboli arché?

- A) Jako nehybné, neměnné a věčné bytí.
- B) Jako neustálou změnu a boj protikladů, symbolem je oheň.
- C) Jako prázdnotu, ve niž se pohybují atomy.

LIVEWORKSHEETS

2. Co tvrdí ontologický důkaz Boží existence, jehož autorem je Anselm z Canterbury?

- A) Bůh musí existovat, protože vesmír vykazuje dokonalý řád.
- B) Bůh je definován jako bytost a dokonalejšího nelze myslet, kdyby by existoval jen v mysli, chyběla by mu existence, což je v rozporu s jeho dokonalostí.
- C) Boha lze dokázat pouze z toho, že každá změna ve světě musí mít svou první nehybnou příčinu.

3. Jak definuje David Hume princip příčinnosti (kauzality)?

- A) Jako pouhý psychologický zvyk založený na tom, že vidíme dvě události opakovaně následovat po sobě.
- B) Jako absolutní a logicky zákon, který lze bezpečně dokázat čistým rozumem.
- C) Jako objektivní vlastnost atomů, kterou odhaluje moderní fyzika.

5. Jaký je postoj Williama Ockhama k problému univerzálií (obecnin)?

- A) Obecniny existují před věcmi jako božské ideje (extrémní realismus).
- B) Obecniny existují, ale jsou přímo vtělené do konkrétních věcí (umírněný realismus).
- C) Obecniny jsou pouhá jména nebo myšlenkové koncepty, existují pouze jednotliviny (nominalismus).

4. Jak Aristotelés ve své *Etice Níkomachově* definuje ctnost?

- A) Jako střed mezi dvěma extrémy, čímž je nedostatek a nadbytek.
- B) Jako morální povinnost, která nemá brát ohled na následky činů.
- C) Jako vrozený instinkt, který nelze během života výchovou ovlivnit.

LIVEWORKSHEETS

3. ÚKOL – POZNEJ FILOZOFA

Přiřaď ke každému filozofovi správnou charakteristiku nebo dílo. Ke jménu napiš písmeno A, B nebo C.

Filozofové:

1. Thomas Hobbes: _____

2. Immanuel Kant: _____

3. Sókratés: _____

4. Karl Marx: _____

5. René Descartes: _____

Charakteristiky:

A) Filosof, který nic nenapsal, je známý metodou dialogu a byl odsouzen k trestu smrti.

B) Anglický politický filosof, autor spisu *Leviathan*, který popsal přirozený stav lidí jako „válku všech proti všem“.

C) Autor tří slavných Kritik- *Kritika čistého rozumu*, *Kritika praktického rozumu*, *Kritika soudnosti*

D) Francouzský racionalista, autor děl *Rozprava o metodě* a *Meditace o první filosofii*, který položil základ novověkého dualismu.

E) Myslitel, který otočil Hegelovu dialektiku na materiální základ a společně s Engelsem napsal *Kapitál* a *Manifest komunistické strany*.

LIVEWORKSHEETS